

Verslag FloodEx 2009

In september heeft de oefening FLOODEX plaatsgevonden. FLOODEX was een internationale oefening georganiseerd in EU verband. Aan de oefening deden naast Nederland dat de oefening organiseerde Duitsland, Engeland, Polen, Estland en de EU zelf mee. De veldoefening heeft plaatsgevonden in de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.

De oefening **EU Floodex 2009** is opgezet onder leiding van het Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum (LOCC). Voor de oefening is een scenario opgesteld door **HKV lijn in water**. Dit scenario is voorbereid met hoogwater berichtencentra en operationele centra uit Nederland (de Landelijke Coördinatiecommissie Overstromingsdreiging en de Landelijke Operationele Staf), Duitsland en Engeland. De oefening is een vervolg op de oefening waterproef in 2008 waarin de internationale aspecten van het optreden bij een overstroming niet meegenomen waren.

Het scenario voor de oefening beschreef de ontwikkeling van de dreiging van een extreme depressie boven de Atlantische oceaan tot uiteindelijk een stormvloed en een overstroming langs de westelijke kust in Nederland, de oostkust in Engeland en wateroverlast in het noorden van Duitsland. De eerste indicaties van de dreiging worden 6 dagen van tevoren gezien. Het is dan nog buitengewoon onzeker wat er allemaal gaat gebeuren.

De gehele oefening bestond uit meerdere deel-oefeningen die zich ieder richten op een specifiek onderdeel van de beschreven tijdlijn. Voor ieder onderdeel is een startsituatie bepaald die voorgelegd was aan de deelnemers. De onderdelen waren:

- Ontwikkelen reddingsplan door de landelijke operationele staf.
- Plannings- en besluitvormingsoefening voor nationale crisiscentra.
- Veldoefening.

Tijdens de oefening is inzicht gekregen in het verloop van processen. Hierbij zijn knelpunten gebleken die vooraf niet voorzien hadden kunnen worden met planvorming, modellen en scenario's. Een voorbeeld hiervan is het gevolg van het verkeerd rijden van een colonne tijdens een verplaatsing. De waarde van de oefening is dat men bewust is van de mogelijkheid van deze knelpunten en hier in de toekomst op kan inspelen. Een ander leerpunt is het belang van standaardisering van internationale bijstand in modules. Hierdoor kunnen eenheden makkelijker worden gecombineerd.

Ook is gebleken dat de operationele diensten uit verschillende landen goed kunnen samenwerken. Zo bleek bijvoorbeeld één van de figuranten het niet door gehad te hebben dat deze was gered, verzorgd en opgevangen door teams uit verschillende landen.

De oefening (inclusief de voorbereiding) had tot doel om te leren en de processen rondom internationale bijstand te verbeteren. Hierin is de oefening geslaagd. De resultaten zullen verwerkt worden in een Nederlands handboek voor het ontvangen van internationale bijstand, wat ook aan de andere EU-landen ter beschikking gesteld zal worden.

Bas Kolen (HKV Lijn in Water) en Peter Glerum (LOCC)

Het FloodEx scenario

De belangrijkste ontwikkelingen in het scenario zijn:

6 dagen vooraf, 5% kans op overstroming ergens in Noordzeegebied als gevolg van een stormvloed. Berichtencentra en crisiscentra worden gealarmeerd en nationale en regionale crisisorganisaties worden actief. Plannen voor mogelijke maatregelen worden voorbereid.

4 dagen vooraf, de kans is toegenomen tot 15%, het bedreigde gebied is nog onzeker ergens in het Noordzeegebied. In Nederland is dit aanleiding om te starten met de evacuatie van niet zelfredzame langs de gehele kust. In Engeland en Duitsland worden ook maatregelen genomen ter voorbereiding op evacuatie.

3 dagen vooraf, de dreiging blijft onveranderd. Er wordt besloten tot een preventieve evacuatie van de Nederlandse kust van miljoenen mensen. Ook langs de Engelsen kust wordt gestart met de evacuatie van honderdduizenden. In Duitsland worden de eilanden geëvacueerd, de rest bereidt zich voor in de eigen woning. Ook worden maatregelen genomen om voor te bereiden op afschakelen van nutsvoorzieningen indien nodig.

1 dag van tevoren neemt de kans toe tot 40-55%. Het bedreigd gebied is verkleind tot de Nederlandse kust, Noord Duitsland en de Oostkust van Engeland. Ook waait het inmiddels met orkaankracht. De preventieve evacuatie is stilgelegd en men wacht af wat komen gaat. Niet iedereen heeft het gebied willen of kunnen verlaten (zie tabel).

De dijken bezwijken rondom **middernacht** en grote delen van Nederland, Engeland en Duitsland overstroomden. De overstroming ontwikkelt zich binnen enkele dagen tot de maximale omvang. De mensen die niet zijn geëvacueerd moeten worden gered, de geëvacueerde mensen moeten worden opgevangen buiten het rampgebied.

	Nederland	Duitsland	Engeland
Aantallen mensen			
Preventief geëvacueerde	1.400.000	Tens of 1.000	+ / - 500.000
Verticaal geëvacueerde in bedreigd gebied (reddingsopgave)	1.400.000	Couple of 1.000	40.000

(Volledig verslag verkrijgbaar via redactie of bij de auteurs)